

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik
3900 Nuuk

Email: bmp@nanoq.gl

Nuuk, uloq 7. marts 2012.

Una pillugu: Tamanut ammasumik London Mining Greenland A/S-ip misissuinissamut akuersissummik qinnuteqaataa allilernerqarnissaata tusarniaassutigineqarnera 2009/16 (Isua) kiisalu London Mining Greenland A/S-ip 2012-imi suliaqarnissamut akuersissummik qinnuteqaataa tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarnera 2009/16 (Isua).

Timmiaq imminut pisinnaatippoq tusarniaassutigineqartut qulaani taaneqartut ataatsimut isiginiassallugit, qinnuteqartoq ataasiummat sumiiffimmullu ataatsimut tungassuteqarmat.

Maluginiakkat

Sumiiffimmi misissuinnermut tunngatillugu alliliinissamut qinnuteqaammi siullermi ima allassimasoqarpoq ”misissuinissamut akuersissut nunaminertamik akuersissummik tunitinnertut assersuunneqarsinnaasoq”. Timmiaq-lu pisinnaatippoq tamanna eqqortuunersoq apeqqusissallugu.

Nunaminertamik tunioraaneq pisarpoq Nunaminertanik atugassiinermi pilersarusiornermullu maleruagassat malillugit, sanaartortoqalerpat, nalinginnaasumik atuineeq eqqarsaatigineqarnani. Misissuinissamik akuersissutit ”tunniunneqartarput immini killilimmik nunap sananeqaataanik misissuinnermik assat atortuinik atuilluni taamaallaat periarfissinneqartarput”. Taamaattumillu qulaani qinnutigineqartut

misissuinissamut akuersissummik qinnuteqaatip periusaanut atonerluineruvoq, sumiiffimi pineqartumi alliliinissami misissuisoqassanngimmat.

Qinnuteqaatigineqartut taakku marluk tunuliaqutaat ukuupput, 40 km-eridik isorartussusilimmut nunami naggorissumi aserorterinissaq allaqqammammi ”Suliassaqarfiit qinnuteqaatigineqartut tammaarfissat pingasut ineriartortinnissaannut anguniagaqarpoq, tamarmik inunnut 80-it missaannut inissaqartitsisumik. Tammaarfinnik ineriartortitsineq aamma saniatigut 40 km-iterit missaannik annertutigisumik aqqusinniornissamik sanaartortoqassaaq, ujaqqanik aserorteriviliorneq, toqqorsiveqarfik orsussaasivik kiisalu ikaartarfiliorneq 110 meterisut Kugssua pitarlugu takitigisumik.

Qinnuteqaammi allassimasoqarpoq, sanaartorfissaq nunaqavissunik sanaartortoqassasoq, ataasiakkaanik avatangiisinut tunngasunik ilisimasalimmik uppernaqutsiisulerlutik suliamut iluaqutaasumik. Taanna inuk silaannarmiit tigusassanerpa, imaluunniit suliffeqarfiuteqarpa pisortaqarfimmiilli akuerineqarsimava inuussutissarsiuteqartut aammattaq kiap nalornissut nalilissavaa. Apeqqutaavoq suliaraqfimmi neriuinermik aseruisoqangaatsiarnissaanut pinaveersimatitsisoqarniarnersoq. Neriuinermik aseruinert siunissami naggorissiseqqinnissaat ajornartaqaat. Uani eqqarsaatigineqarpoq, Nuummi sanaartugassanik suliassinneqartut annertuumik atortuminnut aputaajaasunik misilittagaqarmata. Ajorluinnartumik ingerlasoqarnissaa inuk ilisimasaqartoq piginnikkaanni, nammineq takusartakkat aallaavigalugit aqqusinniaq Qassiarsummiit avannamut kangerliumanermut Kiattunut imaluunniit Nukissiorfiit aamma Phil og Sønillu isumaqatigiissitsiniarsimanagerat Qorlortorsuarmi imeqarfiliornissaq pillugu, tassani suliassaq annertoorujussuusimalluni nunap ilusaanik aseruisimanerujussuaq.

Taamaattumillu eqqarsarnartoqarpoq, aallaqqaataaniilli suliassap qanoq ingerlanneqarnissaa allanneqarsimanngimmat, soorlu aqqusiniaq qanoq aallartinneqassanersoq, massakkorpiarli avatangiisinut akisusussaasumik nakkutilligineqarnissaa. Kiisalu qulakkeerneqarsimanngilaq, qanoq sivisutigisumik aqqusinniassaq atussanersoq, sioqqullugu (imaluunniit) tassaniittuaannartussamik taarserneqassanersoq. Qanorlu pisoqaqqissaassava sanaartorfimmi, Isuani atuinissamut akuersissummik tunisisoqanngippat.

Timmisartumiit marts/april 1993-imi tuttunik kisitsinermi Narsarsuaq kiisalu Ujarassuit Nunaat qulaanneqarput. Taaneqartoq kingulleq ullualuit kingorna qulaanneqarpoq nunasarnereermermi kingorna. Sumiiffik taanna tamangajammi apummik qallersimavoq, aputilli qaava aassimavoq, kaagiliap qaasaanut qaqortumut eqqaanarsilluni. Tuttut aqputaat takisuut, tuttullu ikittunnguit sumiiffimmi takuneqartut takutippaat, tuttut sumiiffimmiit qimaasimasut. Tuttut aqputaat tamarmik Ilulialiuq avannaatungaanut killissimapput, kuup aminnerpaaffiani, sikulimmilu, tuttut kimmukanneq Narsarsuup tungaanut ingerlaarsinnaanngorlugit. Tuttut perlissangikkunik aput sersersimatillugu taanna aqqut Ujarassuit Nunaanni tuttunut aqputaasimassaaq tuttut qimaanerminni isumannaatsumik aqputaat. Apeqqutaavorli tuttut ataavartumik kuuk avanamut ikaarlugu ingerlajuartassanersut, sulliveqarfik aqputigisassagunikku, qanittunnguamilu sulliveqarfiit marluk inissisimatillugit.

Ilaatigut aamma eqqaasarialik unaavoq, nunap tunuani aqqut ammaannartoq pillugu. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani erngup nukinganik innaallagissiorfiliortoqarmat kalaallit sulisinnaasut piumasaraat, sumiiffimmi qanittumiikkaangamik piniarsinnaasarusullutik, aammalu piniartut pinialuttartullu Nuummeersut tasersuarmukaanqarput arlaleriarlutillu aamma pisatik kangerlummut ammukaanqarlutik sanaartorfiup lastbilianik. Tassani annertoorujussuarmik tuttuttoqarpoq, siornatigut tuttoqarfissuusimagaluartumi. Ajornartorsiut assingusoq pinikuuvoq Kangerlussuup tunuani Sugar Loafimiit punkt 641 tungaanut Sersersuup eqqaani. Pilersinneqarmalli ingerlavigilerpaat, maannalu assortuussutaalerpoq kiap tuttut sinneruttut akornusersornerusimanerai. Ajornartorsiut assingusoq takkunnissaa ilimanaateqarluarpoq London Miningip aqqusiniornissamat qinnuteqaataa akuerineqassappat.

Sumiiffimmi attuumassutilimmi timmissat piunerannut maluginiagassat pingaarutillit:

- Talittarfeqarfissap eqqaani Qugssuup eqqaani qeqertaarpassuarni tullerriaanik naajanik piaqqiorfeqarpoq, ilimanartumik imeqqutaallat mitillu. Qeqertat taakku piaqqiorfiusumi isumannaatsumik angallavigineqasapput.

- Maannangaaq imaluunniit pīaanissamut akuersissutip qinnuteqaatiginerani misissorneqartariaqarpoq, qanoq igitat imaluunniit atorunnaakkat atortut allat Nuup kangerluata avannaatungaaniittumiittunut uiloqarfinnut qanoq sunniuteqassanersut. Uiloqarfiit taakkua ullumikkut pingaarutilerujussuupput, soorlu mitit Kalaallit Nunaanniit Canadamiillu annertuumik aamma ukiisarfigigaat. Pineqarlutik uiluinni miterni inunni uumasunilu miluumasuni saviminernik arortikkuminaatsumik katersuuttoqarsinnaanersoq.
- Taamaattumik sanaartorfissualiassami qulakkeerneqassaaq qulimiguulitsigut, umiarsuaqarneranik uumasunut Nuup Kangerluani Ilulialiullu ammarngani ajoqutaasoqassannginnissaa.
- Nerlerit kiisalu (Canadap nerleri) qanoq annertutigineri kiisalu qanoq annertutigisunik upernaami ukiamilu Narssarsuup eqqaani qasersertarnersut. Tassanilu angallannermut ingatsiseqassaaq ukiup qanoq ilineranut tulluurtumik. Ajornartorsiummut tassunga pineqartumut timmisartumik maajimi septembarimilu misissuisoqarsinnaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hasse Hedemand

Allatsi, Timmiaq

Kalaallit Nunaanni Timmissanut Peqatigiiffik